

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea
Programului Național de Dezvoltare a Industriilor Creative
„Moldova Creativă”

1. Denumirea autorului, și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului Național de Dezvoltare a Industriilor Creative „Moldova Creativă”, a fost elaborat de către Ministerul Culturii al Republicii Moldova, cu suportul tehnic și consultativ al Proiectului Tehnologiile Viitorului (USAID).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Prezentul proiect a fost elaborat în vederea dezvoltării parteneriatelor și a activităților-cadru de impulsione a dezvoltării competitive a industriilor creative, prevăzut de Programul de activitate al Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană”, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 28/2023 (pct. 16.2. din compartimentul XVI „Cultură”), Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023. Conform Planului menționat, urmează a fi aprobat Programul Național de Dezvoltare a Industriilor Creative „Moldova Creativă” (în continuare – <i>Program</i>).</p> <p>Totodată, adoptarea Programului vine să instituie un document de politici publice pe termen mediu și un instrument care va contribui la dezvoltarea unui cadru de politici pe măsură să ofere o abordare holistică și previzibilă pentru dezvoltarea industriilor creative pe termen mediu, punându-se accent în mod special, pe potențialul creativ al Republicii Moldova, prin crearea unui mediu favorabil și comprehensiv pentru dezvoltarea unui sector competitiv și durabil al industriilor creative.</p> <p>Prin adoptarea Programului se urmărește soluționarea problemei abordării industriilor creative, implicit și culturii, ca generator exclusiv de bunăstare imaterială și instituire a unui concept, asumat de autoritățile publice, axat pe promovarea talentelor creative drept resursă regenerabilă pentru diversificarea economiei, dezvoltarea mândriei și încrederii și transformarea inovațională a țării în vederea asigurării dezvoltării durabile pe termen lung.</p> <p>Suplimentar, Programul va completa vidul legislativ cu un instrument generator de soluții legale, care va constitui premisele necesare pentru elaborarea și implementarea actelor normative noi, ce vizează industriile creative, eliminând inerția legală, în raport cu sectorul.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Totuși, prin adoptarea prezentului Program, va fi asigurată consolidarea măsurilor întreprinse de autorități în vederea accederii la Programul Uniunii Europene „Europa Creativă”, apropierea cadrului de politici aferente la obiectivele principale ale Programului European, precum și sincronizarea în timp a acțiunilor desfășurate la nivel național cu cele europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>Programul propune o abordare inovatoare și complexă a sectorului industriilor creative și urmărește viziunea de a edifica Republica Moldova drept un centru creativ major pentru Europa de Est.</p> <p>Programul țintește 3 obiective și 8 domenii de acțiune.</p> <p>Obiectivele Programului vizează:</p> <p>Obiectiv general 1. Fortificarea sectorului industriilor creative prin sisteme de bună guvernare, cadrul normativ și de politici comun, consolidarea poziției și a brandului de țară pentru asigurarea creșterii economice;</p> <p>Obiectiv general 2. Crearea până la finele anului 2027 a unui ecosistem dinamic și durabil pentru practicile creative, bazat pe interconectarea industriilor creative, utilizarea tehnologiilor</p>

moderne inovatoare și creșterea exportului de bunuri și servicii creative de înaltă calitate;

Obiectiv general 3. Creșterea rolului industriilor creative în reziliența economică și socială.

Domeniile de acțiune vizează: cadrul normativ, educația și abilitățile creative, infrastructura creativității, investiții în creativitate, schimb de cunoștințe, cercetare și dezvoltare, transformarea digitală, promovare și formarea pieței, ecosistem creativ.

Obiectivele și domeniile de acțiune urmăresc dezvoltarea industriilor creative, cu scopul de a le ajuta să prospere atât pe piețele locale, cât și pe piețele internaționale, acest scop fiind și o prioritate a Guvernului Republicii Moldova.

Totodată, Programul țintește în principal 7 subsectoare creative integrate, identificate de către Ministerul Culturii, și anume: Publicitate și comunicare; Arhitectură; Design (produse și servicii, inclusiv modă); Audiovizual (filme și TV); Literatură și editură; Arte vizuale și interpretative (inclusiv muzică, teatru, fotografie); Createch (jocuri, realitate extinsă – realitate virtuală, realitate augmentată și inteligență artificială).

Prin acțiunile planificate, se urmărește consolidarea rolului și impactului autorităților publice, a partenerilor/donatorilor și a sectorului asociativ în schimbarea rapidă a sectorului creativ autohton. În acest sens, Programul definește Ministerul Culturii în calitate de lider în acest proces; Ministerul Economiei și Infrastructurii – entitate responsabilă de transformarea economică; Ministerul Educației și Cercetării – entitate responsabilă de transformarea societală (academică, civică) precum și Ministerul Finanțelor – în calitate de catalizator esențial la capitolul reformă și investiții. Pe lângă entitățile publice nominalizate, Programul, mizează pe entitățile specializate în domeniu precum Asociația Companiilor de Creație din Moldova (COR); ARTCOR; MEDIACOR; Invest Moldova; Moldova IT Park și Centrul Național al Cinematografiei.

Această consolidare a actorilor va permite capitalizarea punctelor forte ale sectorului – organizarea strategică în jurul Ministerului Culturii cu susținerea mai multor ministere și entități specializate; crearea noilor parteneriate strategice și dinamizarea ecosistemului antreprenorial în sectorul creativ și digital; creșterea sectorului tehnologic; edificarea infrastructurii noi după modelul ArtCor și MediaCor.

Totodată, Programul va permite în premieră adresarea intersectorială și multiaspectuală a constrângerilor cu care se confruntă sistemul – lipsa unei analize de referință, care să ofere o imagine de ansamblu a industriilor creative; limitările pieței locale; emigrarea talentelor; completarea lacunelor de competență; practicile informale antreprenoriale; modelele instituționale rigide și inflexibile sovietice; investiții ne semnificative în sectoarele generatoare precum cercetarea, inovarea și dezvoltarea.

Programul identifică oportunități și modalități de valorificare ale acestora pentru toate cele 7 subsectoare creative integrate, care au fost identificate prin consultări cu utilizatorii.

Rezultatul scontat al Programului implică sporirea contribuției industriilor creative în economia națională; creșterea valorii adăugate pe care o generează industriile creative în domeniile socio-economice; extinderea avantajelor industriilor creative pentru comunitățile regionale și locale și elaborarea unor abordări de dezvoltare durabilă.

Impactul măsurabil urmărit de Program este de a spori numărul afacerilor creative, numărul de angajați în acest sector, multiplicarea unei serii de indicatori economici, precum deschiderea piețelor noi de desfacere.

5. Fundamentarea economico-financiară

În vederea realizării prevederilor Proiectului, Ministerul Culturii a planificat pentru anii 2024-2026 în prevederile Strategiei sectoriale de cheltuieli CBTM 2024-2026 pe sectorul „Cultură” suma de 18 milioane lei.

Aceste acțiuni vor permite inițierea realizării acțiunilor prevăzute în Program în perioada de referință 2024-2025.

Totodată, acțiunile planificate vor fi susținute prin intermediul programelor finanțate de către USAID precum Proiectul Tehnologiile Viitorului.

6. Modul de încorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare

Având în vedere faptul că elaborarea și aprobarea Programului este prevăzută de Planul de acțiuni al Guvernului Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023, acesta se încorporează organic în spectrul de politici publice promovate și implementate de executiv, fiind totodată o continuitate a acțiunilor realizate de Guvern pe palierul asigurării și promovării bunei funcționări a industriilor creative.

Totodată, unul din domeniile de acțiune a Programul vizează consolidarea cadrului normativ aferent, inclusiv amendarea acestuia pentru a susține în mod consecvent producția culturală și creativă. Astfel, în urma realizării Programului, Guvernul va opera subsecvent modificări la mai multe acte normative, în vederea realizării scopului propus de Programul indicat supra, amendamentele menționate, urmând a fi elaborate, promovate și implementate pe toată durata Programul.

7. Avizare și consultarea publică a proiectului

În procesul de elaborare a proiectului au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și Hotărârea de Guvern nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice.

În vederea respectării Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării Proiectul Hotărârii de Guvern privind aprobarea Programului Național „Moldova Creativă”, a fost plasat pe pagina oficială web a Ministerului Culturii (modulul „Transparență”, sub-modulul „Inițierea elaborării deciziilor”), precum și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md. Corespunzător, a fost plasat și Conceptul Programului.

După înregistrarea proiectului de către Cancelaria de Stat, acesta va fi publicat pentru consultări publice pe pagina web oficială a Ministerului Culturii, precum și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md. Totodată, proiectul Programului va fi expediat pentru avizare autorităților responsabile.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice.

11. Constatările altor expertize

-

Ministru

Sergiu PRODAN